Janvaari 2
1935
№ 2 (1365)
ULAAN YDE koto

Gazar byriin proletariinar, negedegtii!

Bur-Mongolin Ynen

BK(b) N-iin Bur. Mongoliin MK, BMASSR-iin TGK ba Burprofsoveediin ədər byriin oorgan

Şine ziliin zorilgo bol əngərsən ziliin dutuugi usadkaza, urjidaki zorilgonuudaa amzaltatai təgəskəkiin tələə bii kycee daiçalan zang(...)ka

Tyryy respyyвlikiin tələə temeceke

Manai Buriaad-Mongol respyyblike bol 2 dugaar 5 ziliin 3 daki zil bolko 1935 oniigi socialiis bai guulaltiin byke foondonuud deere aguu jike ilaltanuudtai ugtaba.

Manai respyyblike bol gazar ta riaalangiin ba indyystriiin oron bolzo baina.

Azayiledberiin talaar gekede ən gərsən 1934 onii torşodo niteed jikeken amzaltanuudiigi tuilasan bainabdi Buriaadiin gigaanta bol ko PVRZ-iin gol ceekenyyd (paro vooz zasabarilka g.m.) kədəlməri ləzə ekilsen, təb elegtrostaanca ky ceer jike bolson, Şiliin zavoodiin bərilga nileed urigşaa jabasan melikombinaad gyiced belen bolzo tabigdakiin zam deere oroson g. m. ba bişenyd.

Enyynees gadna şine yiledberiin oronguudiigi baiguulka geze bodomzologdoson baika jum Zişeelkede: Selengiin aimagiin Galuuta nuurtiin dergede oldoson çuluu nyyrse maltaka respyyblike dotoroo baisan bıjalig bolko eldeb te meriin zyilnyydtei gazarnuudta usan staanca baiguulka, oi modo nii ba kirpiiçiin zavooduudiigi ergedkeke. Mən malazalaas garsan tyyxei ed'eliigi bolbosoruulka ari şanii ba sembe kiike bolon toso bislag kiike zavooduudiigi baiguul ka.

Baigal dalain kazuuda baigaa zagasan-konseerviin zavoodiigi ərgod kəkə geke mete aikabtar jike bai gulaltanuud bii bolno.

Kədəə azakuin talaar gekede, manai kolkoozuud bol azakuin ba (...) kubini (...) kubini (...) oroson (...) (...)ozniguu(...) (...) orozo (...) baisan niyden deere ilerkel.

Sojol bolbosoroliin talaar geke 1934 onii janvaar sarada respublike dotorki bykil zonii 52 ku (...)sig biçeg medeke baisan (...)nee 72 kubini yseg biçeg (...) boloo. Mən arig ceberiin (...) boson baidaliin talaar man (...) azalçan arad neileed deeşee bol son baika juma.

Bidener bol ene ilaltanuudiigi byke kolbooto ulas dotoroo bolson ilaltanuudiin kamta BK(b) Namiin TK iin ba nək. Staalinii udaridalgan doro jabaza ba ungiin daisan tai eris temeceze tuilasan baika azai.

1933 ondo BK(b) Namiin TK-bol Zyyn Sibiriin Kizaarigi enyyn dotoroo manai respyyblikiigi amagalan bişe baidaltai geze tyykete togtool gargasan baina.

Manai lime cegnelte abaad bai kada nək Staalin bejeeree bide ner teişe ankaralaa jike tabi(...) (...) bidener(...) geze Staalinii ba tyynii suragça nək. Raazymoviin udaridalgaar 1934 on dotor əəsedlingəə respyyblikiin ama galan bişe baidaligi jərənkii deeren usadkazai.

Manai uridaki daiçalkii zorilgo bol respyyblikejee soveed kolbootiin negen tyryy respyyblike bolgo kiin tələə bolşovig temecel emkid keke kereg bolno. Bidener bol ene tuilasan amzaltanuudaa sanaa gaa amaraad, teempee suladkaad suuka bişe, bideni ene eder kyrter tuilaza jiresen amzaltanuud bol manai əəsedlegəə respyyblikiigi tyryy zergiin respyyblike bolgoko gesen zorilgodo ton tyryyçiin alkam bolno şuu. Amzaltanuudiin kazuugaar dutuu zyilnyyd olon baina.

Odoo byke azakuin şinezil garba, bideuil urida byri jike şiid kegdeedyi zorilgonuud baina.

1935 on dotor kozomdoson kolkooz, sovkooz, surguuli, yiledberiin oron, emnelgiin oron geke mete negeç baika josogyi, Byke kədəlməri deere kozomdoson uçaastag negeç baika josogyi.

Iimees, bidener bol kizkomiin ba Mozkomiin III dugaar pleenymyydiin bolon soveeduudiin 6 dugaar kuraliin togtoomzonuudiigi bejelyylkiin tələə bolşoviigçolon temeceke josotoi bolzoi.

Mənəə kamagiin tyryyn bejelyyke kereg gekede tariigiin beledkel baina. Soveediin VI dugaar kural ba kizkomiin bolon Mozkomiin III dugaar pleenymyyd bol enyynde jikeer ankaralaa tabiza, onco todorkoi togtool zaabarinuudiigi gargasan baina. Juub gekede 1935 onii tariiga bol manai respyyblikiin tyryy zergede oroko keregiigi şiidkene şuu, iime tula 1935 onii tariiga ba kuriaalgiin kədəlmərinyyd byri baga bolzorto byri erkim çanartaigaar gyicedkegdeke josotoi. Tariigiin yjede kozomdoko jabasan sovkooz ba kolkooz negeç baika josogyi.

Malazaliin froonto deere 1934 onoos zişeegyi ilalta dabakiin tələə temeceke. Malazaliin gyrenii təsəbiigi erkim sainaar gyicedkeke josotoibdi. 1935 on dotor odoo yrgelzelze baigaa aduu morinii koroltiigi eris zogsookoos gadna, urgaca tuilaka.

Sovkooz ba kolkoozuudiigi em kidkelgiin ba azakuin talaar bolon dotorilni zuram bekizyylke. Gyre nii uridaki ujalganuudiigi ynen şudargiu gyicedkekiin tələə temeceke.

Azayiledberiin froonto deere bol PVRZ iin gol ceekenyydiigi, şiliin, makanii, kirpiiçiin zavooduu diin zain galiin təbiin staancin zarim dutuunuudiigi cəm bariza gyicedkeke zuuraa bariigiin eeriin yniigi 15 kubiaas dooşo bişe kim daruulka geke mete ba bişeç ky dəlmərinyydiigi erçemtei jabuulka keregtei bolno.

Sojol bolbosoroliin baiguulalta bol manai respyyblike dotoroo azakuin teempees kozomdoson bai na. Bidener bol 1935 on dotor ene tasaldaligi byrimsən usadkaka josotoibdi.

Ene bykii kemzee jabuulganuudiin gyicedkel bol socialiis baiguu laltiin teempigi tyrgedkeke tula angiin daisanii yldegdelnyyd bol nyynde saad boomto kiike geze oroldokoni ilerkei.

Iimees, angiin seremzeligi deeşe lyylke namiin şugamiigi byke kədəlməridee narin sakika josotoi bolzoi.

Angiin daisanii yldegdeliin sedelgede kaira gaimgyi cokilto egçe, ene metiin burtag tygder elnyydiigi socialiis baiguulaltiin zam deerees təmər kamuuraar kamaza kajaka keregtei.

BK (b) Namiin TK-iin ba nək. STAALINII bolon Kizkomiin ba Moz komiin udaridalga doro əəsedlingəə respyyblikiigi tyryy zergiin bolgojaa.

DAMPILOON I. D.

[tyynii namtaraas]

Nək. Dampiloon I. D. bol 1904 ondo Koriiin aimagiin Jerbaanii somonii ygeitei bələ dotoroo tərəsən baina.

Nək. Dampiloon 1925 on do namda oroson ba 1920

onoos ekilen nam komsomoo liin ba soveediin kədəlməri də jabaza ekilsen azai.

1920 onoos 22 on kyrter nək. Dampiloon koşuunii ba biskalta komiteedta kədəlsən ba 1922 onoos 23 on kyrter, namiin orologço geşyyn baika zuuraa, Çite kotodo kizaariin soveed namiin surguulida sur san baina. Udaani 1923 ondo baigal şadariin komsomooliin gybeerniin komiteedto zaabari çan bolzo kədəlsən ba 1923 onoos 24 on kyrter Mongol ulasta kədəlsən baina.

1924 onoos 25 on kyrter mən Koriin aimagta Kezen giin koşuunii gyicedkomdo kədəlsən ba 1925 onoos 27 on kyrter Koriin aimagiin in stryygter ba burmozkomiin paraktikaanta—instryykter bol zo kədəlsən baika jum.

1927 onoos 30 on kyrter „BM Ynen" soninii redaagtor baisan ba 1930 onoos 32 on kyrter tyryylen orologço ba udaani gegeereliin Arkom bolson azai.

1932 ondo Agiin aimagiin sekretaar baisan ba 1932 on oos 33 onii syyl kyrter BK(b) N-iin TK-iin dergede baigaa Marksiizmiin kyyrsede suralca za jireed, 1933 onii syyiin yjeer BK (b) N-iin MK-iin so jol surtal nebtergeke keltesiigi daagça bolson azai.

Nək. Dampiloon bol 1925 onoos Burmozkomiin pleeny miin geşyyn ba 1929 onoos Burmozkomiin tobçoonii ge şyyn baisan.

Nək. Dampiloon bol BMR iin Soveediin VI kuralaar sun gagdasan TGK-iin negedygeer seesseer Buriaad-Mongol res pyyblikiin Təbiin Gyicedkeke Komiteediid tyryylegçe bol gon batalagdaba.

MARKIIZOV A. A.

(tyynii namtaraas).

Nək. Markiizov 1899 ondo Alairiin aimagta ygeitei bələ dotoroo tərəsən azai. Nək. Mar kiizov komuniis namda 1919 ondo oroson bəgeed, mən onoos koişo nam—soveediin kədəlmərido kədəlzə ekilsen baika jum.

1924 onoos 1927 on kyrter nək. Markiizov Bargazanii aimagiin Aikomiin sekretaar bai san. 1927 onoos 28 on kyrter nək. Markiizov Burmozkomiin zaabariçan ba udaani kədəə azaliin kədəlməriçedin Buriaa diin keltesiin tyryylegçe bol gon debzyylegdesen azai.

Nək. Markiizov 1928 onii dekaabri sarada namiin moziin kinaltiin komiisada sungagdasan bəgeed, endee 1932 on kyrter namai koleegiin sekretaa riin tuşaalda kədəlsən baina.

1933 ondo nək. Markiizov moziin namiin kinaltiin komiisiin tyryylegçe ba kədəlməriçen—tariaaşanii inspeegciin ara diin komisaar bolgon tomilog dobo. Ene kədəlmərideə nək.

(...) 34 onii fevraali kyr (...)

(...) ulasta namiin ki(...) komiisiin emkid kelgeneer (...) N-iin dergedeki namai (...) komiisiin Buriaad Mongoliin namiin ko leegiin sekretaar bolson azai.

Nək. Markiizov BMR-iin sovee

duudiin 5 kuralaas koişo TGK-iin priziidiymiin geşyyn baisan.

Nək. Markiizov bol soveeduudiin 6 dugaar kuralaar sun gagdasan TGK-iin 1-dygeer seessiin TGK-iin priziidiymiin geşvyn bolon sungagdaad, BMR-iin gazartariaalangiin Arkom bolgon batalagdaba.

Andrei Vasiilijeviç Polypaanov

(tyynii namtar)

Nək. Polypaanov bolbol 1883 ondo Donbaacta Jasiinsk geze ryydnigiin şaktioorlin bələ dotoroo tərəsən azai. 12 naas ekileze Donbaasiin çuluu nyyrsenii şaaktada lampa zeeg çe bolzo kədəlmərilzə ekilsen. 1903 onoos 1906 on kyr ter Jasiinsk geze ryydnigte slieeser bolzo kədəlsən baina. 1906 onoos 1910 on kyrter mən Donbaastaa mitaaliin zavoodto sorgo kiike kədəlməri kiisen baina. 1910 onoos kara dalain usan ceregiin bodoto albanda tatagdaza oçoson 1905 ba 1906 onuudta baakan nasataiç baibal Jasiinsk ryydnig ba mitaaliin zavood deere kubiskaliin kədəleenii niuuca kədəlməridə kabaadalcasan baina.

Kara dalain usan ceregiin albanda baika zuuraa nək. Polypaanov bol kubiskaliin kədəleenii ba social-demokraad kədəlməriçenii namiin jabuulgagi narin medereze 1912 on do namda oroson azai. Mən onii ijyyli sarada Sibostopooli geze kotodo kaanta zasagiin sakiuul ceregeer kinaltada abtaad 7 zileer kindanaa suuka şiidkeberi kylieesen baina, bolboç, syylernii tus şiidkeberi bolbol 8 saraar selgegdeze Sibostopooli kotiin kindanda 8 sara suusan baina. Kindanaas garsanii syyleer Polypaanov bolbol Sibostopooli koto ba kara dalain usan ceregiin dunda 1917 on kyrter niuuca dəkərigyydtə kədəlməreə jabuulsaar yr gelzelsen baina.

1917 ondo febraaliin kubis kaliin bolzo baika yjecoo nək. Polypaanov kara dalain usan ceregiin „Fidoniisii" geze parokood deere kubiskalta komi teediin tyryylegçe baisan bəgeed, uul parakood bolbol ka ra dalain usan ceregiigi uridaaz maandalagça Kolçaagiin daas temeceliin tugiigi anka tyryy yrgeze ekilsen baina.

1917 onii ogtaabriin kubis kalin bolzo baika yjecoo nək. Polypaanov bolbol matroosuu daas sain duraniii otriaad emkidkeze cagaantantai temeceekiin tula Donbaas teişe çiglen jabasan baina. Tiin 1921 on kyrter erketenii dainii yjecoo keden dainuudta kabaadalcaza jabasanii syyleer azakuin kədəlmeride kədəlzə ekilsen baina. 1921 onoos 34 on kyrter nək. Polypaanov bolbol tasaraltagyi azakuin froonto deere kariuucalgata tuşaalnuudiigi ezelze jabasan baika jum.

1934 onii dekaabriin 2-to BK (b) Namiin TK-iin togtooloor ba tyyncəlen BMASSR-iin TGK-iin dekaabriin 10 nii togtooloor BMR-iin nutagiin aza yiledberiin aradiin komisaar bolgon tomilogdoson baina.

Nək. Polypaanov bolbol er ketenii dainii froonto deere zorig ba kyce çadalaa kaira gamgyi gargaza soveed zasagiin tələə çarmain temecesenii tula ulaan tugiin oordinoor ba ulaan odonii oordinoor bolon altan çaasaar şagnagdasan baika jum.

Leeningraadiin namiin idebkitenii cuglaan deere nək Ždaanov iledkel kelebe

1934 onii dekaabriin (...) da Leeningraadiin (...) miin emkinyydiin, BK(b) namiin moziin ba kotiin komi teediin geşyydtei kamtarsan kotiin namiin idebkitenii cuglaan bolbo. Tus cuglaan deere BK(b) N-iin TK ba Leeningraadiin komiteediin sekritaar nək. A. A. ŽDAANOV bol nergime aliga taşalgaar ug tagdaza BK(b) N-iin TK-iin nojaabriin pleenymiin dyn tukai iledkel kiibe.

—„Nəkəd aa! Manai na(...) nymiin dyngiin tukai iledke liigi odoo nasanaas negçesən SERGEI MIROONOVIÇ kiike baigaasan. Tyynii dyle te ba yyskelte yge ene tribyyn deerees şineer kankina ka baisan"-geze nək. ŽDAANOV bol ekilze kelebe. Caaşanii nək. ŽDAANOV bolbol talkanda kaartaçkata sisteemiigi boliuulka, ulas təriin keltesyydiigi namiin jəriin emki bolgoko tukai asuudaluud tuşaa iledkel dotoroo gol zyil bolgon kelebe. T(...) nees gadna nək. ŽDAAN(...) bolbol talkanda kaartakata sistieemiigi zogsooko ba ulas təriin keltesyydiigi namiin jəriin emkinyyd bolgo ko uçaruudiin agui jike udka çanariigi temdegleze, dee redurasagdagça asuudaluud bolbol manai ilalta, kolkooziin baiguulaltiin ilasaniigi karuulsan zişee bolsonii tukai jike ərgənəər kelebe. Tiin nək. ŽDAANOVIIN iled kel dyyrgekede Leeniniii kotiin zaalcoo baigaa keden zuun bolşovigyyd kəl deeree bosozo nək. ŽDAANOV TO bajariigi kyrgebe.

Erkim kynyyd nəkər Voroşiiloviin dergede

MOSKVAA. 31 (TASS). Kamagaalalgiin Arkom nək. VOROŞILOV Ukrainiin konseerviin zavoo duudiin zygees jirsen deligaacigi ababa.

Kamagaalalgiin Arkomiin nerete Odeesiin kojordugaar zavood bol nege ziliin caadtai muuşag aldar olson juma. BK (b) N-iin TK bol 1933 onii dekaabriin 22-iin eeriin kandalga dotoroo edee koolliin aza yiledberinyydiin deere ariuun ceberiigi karangalagtagui yyreer azalçadiigi ... ideegeer koroduulsan uçariigi temdegleseen. Odoosiin konseerviin zavoodiin byteesen kabaçkoonii tyrgediigi Dneepropetroovs kodo ideze korduulsan uçariigi temdegelsen, baina. Enyynii tula tedkeн kangaka Arkomaad bol kamagaalka Arkomiin erilteer nək. Voroşiloviin neriigi tus zavoo doos absan baina.

Ukrainiin bykii konseerviin zavooduudai zuun dyyrenc şagdasan Odeesiin konseerviin zavoodiin erkim kynyyd bolbol TK-iin çakala diregtiviigi jaaza gyicedkesen ba əəsedlin alduu ba dutagdaligi jaaza zasasanii tukai nək. VOROŞIILOVTO mə ditgeze əəsedeiin zavoodto pio litaariin polkovoodciin tag kereglelgyi galiza jirsen bajarlaza juuma.

Kiisen kədəlməri, təsəbee ilyybçelen gyicedkesen, ceeknyydte baigaa ymevaalnig ba ariuun ceber arguul, kədəlməriçen byride baigaa ədər byride dakin şinedegə gurban koomplektiin saniitaarna kubcasa, gagnasan gadamza, klyyb, gurba ningan tebker meeter gazarta tarigdasan secerlig g. m. tukai ede erkim kyuyyd Aradiin Komisarta byrin keleze egəbə. Ukrainiin konseerviin treestiin bykil zavooduud bol ariuun ceberiigi sakilgiin talaar abtaka josotoi kemzeegiin sacar nar sakisanii tula Byke Kolboo tiin ulaan sam barta ornulagdasanii tukai eden bol bajartai cogtoi ba ərgoor medyylbe.

Bykerosiin TGK-iin вajariin telegraama

MOSKVAA, 31 (TASS). Enyynii uridatai Kibinogorsk koto baisan odoo Kiirovin neremzete kotiin (...) ... bolsondo daşaram (...)yke Rosiin TGK-iin prizi(...) RSFSR-iin Arkomsoveed (...) bidkin kotiin sovoeed(...) (...)odursagdagça ba (...) negen təgəən tabijan (...) kubiskalça(...) (...)aridan (...) koto zyylke ba kooson baigaa oronii gi cecerlig sojolon gulamta bol gokiin urlaal mən bolno.

SERGEI MIROONOVIÇ KIIROV mete LEENIN BA STAALINII altan təgelder tugiigi ungşanı katuugaar abça jabaka ba socializmiigi bekizyylke keregte byri olon baigaa ulamjilagçi dabaka beze ge Byke Rosiin TGK-iin prizi diym ba AKS naidana".

S. M. Kiiroviin aluulsan kereg tuşaa SSSR-iin Deede syydiin ceregiin koleegiin şiidkeberi

1934-onii dekaabriiin 26-29 onii edernyydte Leeningraad kotodo SSSR-iin deede syydiin ceregiin koleegiin nyydel seessi bolbol tyryylegçe V. V. Ulriik ba gegşyyd n-k. nek. Matuleeviç I. S. Goriçoov A. D. gegçe dees byrideze SSSR-iin TGK-iin priziidiymiin geşvyn, BK(b)N-iin TK-iin ulas teriin tobçoonii geşyyn, BK(b)N-iin TK ba LK-iin sekretaar neker S. M. Kiiroviigi alaka kereg emkidkegçed ba alagçad dorodurasagdagça zemetenii keregiigi karaza yzebe. NIKOLAAJEV L. V., KOTOLIINOV I. I., ŞAATSKI N. N., RUMIAANCEV V. V. MANDELIŞTAAM S. O. MIASNIKOOV N. P., Leevin V. S., SOSIISKI L. I., SOOKOLOV G. V., JYYSKIN I. G., ZVEZDOOV V. I, ANTOONOV N. S., KAANIG L. O., TOLMAAZOV A. I.

Zinoovijeviin soveediigi esergyycesen belegte idebkitei kabaadagçadaas kubiskalda esergyy teerroriin zorilgotoi niuuca beleg Leeningraad kotodo togtoson ba ene belegte tus kereg tuşaa zemelegdesen deere durasagdagça zemeten orolcoson baiba geze SSSR-iin deede syydiin ceregiin koleegiin nyydel seesi bol olbo.

Tus kubiskalda esergyy belegiigi tologoilson Kotoliinov, Şaatcki, Rumiaancev, Mendeliştaam, Miasnikoov, Leevin, Sosiisk Nikolaajev gegçedees byridesen „Leeningraadiin teb“ geze neretei emki baisan baina.

Soveed zasagiin udaridagçadiin uridaas zyglyylen teerroriin aagta jabuulza, soveediin zasagiin gazariin udaridalgiigi ebdeze, menee jabuulagdaza baigaa bodolgiigi, Zinoovijev-Troickiin platfoormiin josoor soliko uçariigi tuilan dabaka kyselentei ene beleg bol arad niitiin emeerelge arçalalgaas kizaarlagdaka teerroriin temeceliin meedtote şilzen orson begeed, tus belegiin kubiskalda esergyy kedelmeri bol ilangajaa 1933-34 onuudiin torşocoo idebkini jikedesen azai.

Ene teerroriin kubiskalda esergyy niuuca gryype bol bol eesediingee buzar koroto gem zorilgonuudaa bejelyylke jabadalda zebken ganca oron ulas dotor teerroriin jabuulga kiike ba kari gyrenyydees ceke zebsegte interveencede naidasan baigaa geze deede syydiin ceregiin koleegiin nyydel seesi olobo.

Ene gryypiin daabariaar zemete Nikolaajev L. V. gegçe.... koonsultai kede dakin uulzaza, ali bolko janziin tusalamza ekiin kelcee jabuulsan baika begeed ecestee zemete Nikolaajev L. V. gegçe kubiskalda esergyy teerroriin gryypiin keregselelde durasagdagça koonsulaas 5 mingan tekerig absan baiba.

Ene keregiin tuşaa zemelegdegçe zemeten bol kubiskalda esergyy teerrooriin niuuca gryypede kabaadagçad baika zuuraa, terroriin zorilgotoi „Leeningraadiin teb“ geze emkiiin ceke daabari ba ketelberi dor dekaabriiin 1-de Leeningraad kotiin Smoolino geze baişancoo Sergei Miroonoviç Kiiroviigi alakiin beledkel kiize tyyniigi bejelyylsen geze SSSR-iin deede syydiin ceregiin koleegiin nyydel seesi bol olbo.

SSSR-iin deede syydiin ceregiin koleegiin nyydel seesi bolbol RSFSR-iin kuuli caazanii 58-8 ba 58-11 daki zyilyydeer karagdasan gemiigi kiisen tula bykii zemeteniigi zemetei deere toolozo SSSR-iin TGK-iin 1934 onii dekaabriiin 1-nii togtooloor ketelberi bolgozo, deere durasagdagça bykii zemeteniigi BUUDAN ALAAD zeeriiini kuriaan abka geze şiidkebe.

Kabariin tarilgiin beledkelde kurdan teempe abka

Tasaldalda oruulagça daar kariuucuulka

Kotiin zooniin Sajantiin somonii „MAARTA 8“ ba „MANDAGÇA“ geze kolkoozuud yrese kaalgaa dyyrgebe.

Tus somonii „ULAAN PARTIZAAN„ ba ŞINE ZAM“ geze kolkoozuud bol odoo eder kyrter negeç ceentnir yrese kaagaagyi baina. Tus kolkoozuudiin ketelberilegçed bol kabariin tarilgiin beledkeliigi tasalduulsanii telee zaabol keseegdeke josotoi.

Men „ULAAN PLYYG“ geze arteel zebken 50% dyyrgee.

Dabaatada maşiiniin zasabari ekileedyi

Kotiin zooniin kolkoozuud bol yrese kaalgiin kazuugaar maşiina zebsegiin zasabariigi jabuulka josotoi baisan bolboç, enyynilgi ton kangaltagyigeer jabuulsan baina.

Kotiin zooniin 6 somonuud dotoroo 26 seejelke zasabari keregleke begeed, 17 seejelke zasagdasan, 9 seejelkenyyd ebderkei kebtene. 9 sortiroovko zasabari keregleke begeed, zebken nege sortiroovko zasagdaa. Basa 400 garan plyygyyd zasabari kylieeze baina.

Kerbee Dabaatiin somon deereabaad yzebel: 2 seejelke, 1 treejeer, 58 plyygyyd zasabari kereg leke begeed, tus somonoo maşiniin zasabari ene eder kyrter ekiledyi.

Maşiina zebsegiin zasabari ene zergeer jabaka bol caaşadaa teseke argagyi.

Kotiin gazariin tasag bol maşiiniin zasabari ba yresenii kaalgiigi dyyrgekiin eris kemzee abça, tarilgiin beledkeliin froonto deere eris kubilalta gargaka cag boloo.

„Polivood“ arteel juu kylieeneb

GYRYLBIIN somonii SKOORKOOD“ geze kolkooz yresenii kaalgiigi 101 proc. ba menkelelgiin foondo 105 proc. gyiced kebe.

„ÇELEETE AZAL“-geze kolkooz 247,28 ceent. yrese kaaka tesebtei aad, 247,84 ceent, juu 65 k. g. ilyylen dyyrgee. Menkelelgiin foondo 24 ceent. kaaka tesebee 130 proc dyyrgesen baika. „POLIVOOD“ geze arteel yrese kaalgiigi oroidoo 43,2 proc. dyyrgesen ba menkelelgiin foondo kaasangyi azai.

Tus somoniin emkinyyd bol yrese kaalgiigi ogtolon martazai.

Gyrylbiinkid bol tyryy jabasan „Skoorkood“ ba „Çeleete azal“ geze kolkoozuudiin sain zişeegi kalan abça çadaagyi baina şuu.

79 proc. zigşyyritei tasaldal

Onokoin soveed bol kotiin zooniin kamagiin syylde geegdeze, yrese kaalgiigi zebken 70,5 proc. dyyrgebe.

Ene somonii Staalin ba „Kraasno Oopodnig“ geze kolkoozuud yresenii kaalgiin tesebiigi dyyrgee. „Udaarnig“ ba „Ulaan Odon“ geze kolkoozuud zebken 60 proc. gyicedkebe.

Tus soveediin karijaata emçiin azaltan ba niitiin emkinyyd bol yresenii kaalgiigi dyyrgekees baitagai ekileeç edii. Ene bol somonii soveediin zygees emçiin azaltan niitiin emkinyvdiigi toodog ygei baisanii yre men bolno.

S. G.

Staaliniikidaas zişee abagtii

Kiaagta. Subagtakarijaastiin somon bol kamta doloon kolkooztoi jum. Jerenkii deereni abça yzebel azakuin byke kampaaninuud dyyreze, olzo kubaariiin urid beledkeliin kedelmeri jabaza baina. Ede kolkoozuudiin dunda ali bykii azaliin kampaaniaar kamagiin tyryyn jabadag erkim kolkooz bii. Tereni „Staalin“ geze kolkooz bolno.

Tus kolkooziin baidal abça kelekede: 33 erkete ailaas byriidesen 110 amin zon jum. Zeeri juutaib gebel; aduu mori 72, tol. yker 164 tolgoi, koni jamaan 235 tolgoi bolno. Socialis. malazaliin 1934 onii teseb cem 100 proc. dyyrsen, gadna eberte malaar 15 tolgoi tesebees ilyyle garba.

Ene ziliin niuurta 164 ga tariaa tariza, jireke zilde 290 ga eldeb tereliin tariaa tarika tesebtei begeed, enyyndee kamta 240,20 ceentnir yrese cem kaagaad baina. Kabariin tarilgiin bişe, bişe beledkelee jabuulza baina.

Mengensangiin 4-deki kvaartalda 1694 tekerig oruulka baiza, tyynee yni kada somoncoogoo tyryyn dyyrgesen, Vojenveedte 352 kybmeeter tyliee janvaari 1 kyrter oruulka baisanaa odoo 88 proc. dyyrgeed baina.

Ebesenii kuriaalgiin yjede 1973 ceentner ebese abaka tesebtei baisanaa, ilyylen 2175 ceentner abasan baigaa. Enyyn deerees maliin kool dutamaggyi geze kelekede bolno.

Maliini dulaan bairaar gyiced kangagdasan baina. Gyrende 165 ceentner kudaldasan. Komsomooliin geşyyd Ceren Hamazabiin 10 ceentner, Zalsan Cedenii 7 ceentner kudaldasan g. m. komsomooliin geşyyd bol gyrendo tariaa kudaldaka jabadaliigi udaridan engergesen baina.

Staalin kolkooziin ziliin azalta eder 11158,12 bolno. Erkim udaarniguud CEDENII G, CEDEBIIN ba BUDAZABIIN BALMA gegçed 700 azalta edertei baika jum. Odoo baicaaza yzekede, nege azalta ederte 5 kiilo talka, mengeer 1 tekerig olzo kubaari kyrteke baina. Ene yjede kolkoozniguudtaa ger tabiza baina.

Ene kolkooziin tyryylegçe MANIDARIIN N. gegçiigi kuriaalgin kampaaniiigi sain dyyrgesenii telee geze Ysti-Kiaagtiin MTS 100 tekerigeer şagnasan baina. Basa nojaabriiin 7-nii sain edereer somonii zygees 25 meeter beseer şagnagdasan g. m. olon baika jum.

Deere dursagdasan zyilees medekede, josotoi opirariiv ba bolşoviig josonii udaridalgaas Staaliniikid çanga çadaltai bolzo baina şuu. Staaliniikidaas ylger zişee abagtii!

IDAMZABIIN.

Cagaan çuluutain surguuli zigşyyritei muu baidaltai

M Şiber. Tus aimagiin Cagaan Çuluutain somonii ekin şatiin surguuli bol, azal kedelmeriee josoçolon tabiza çadaagyi baina.

Surguuliin tylieegyi deerees gerni jike kyiten ba keçeeldee suragçadiin suuka arga ygei kyiten baina. Gadna zarim suragçaduudni keden konogto jamarç şaltagaan ygeigeer keçeeldee jiren ygei baidag baika jum. Ene somonii kolkoozuud bol, surguuliiin tyliee oruulka josotoi aad, cagsooni oruulka ygei tasalduuldag baina Enyyn tukai somonii tyryy ba uul surguuliigi erkilegçe nek. Alcaanovaagiin zygees jamarç kemzee abtaagyi.

1933-34 ondo tus surguuliigi dyyrgeze garasan 10 suragçad bol gyiced bişe dunda surguulida odoo suralcaka josotoi baisan aad, menee gertee baiza baina. Enyyn tukai somonii soveed ba tus surguuliigi erkilegçiin zygees jamarç kemzee abaagyi baina

Aimagiin gegeereliin tasagaas ankaralaa tabiza zokiko kemzee oiriin cagta abka çukala bolzoi.

Bata Menkiin.

Surgagçanar dutamag

ZAKAAMIN. Elegçenii Jerba ajosotoi tuskai keçeelni menee sunoviin neremzete gyised bişe dunda surguuli bol, odoo kyrter surgagçadaar kangagdaagyi dutamag baina. Uul surguuli bol, yndesen kelenii ba tyyke (istoori) zaaka bagsanar ygei ba ede zaagdaka ralcaliin kagad ziliin engerter zaagdaagyi baina.

Aradiin gegeeryylke komisariaad ba aimagiin gegeereliin tasag da rui ankaralaa tabika josotoi.

Zakaaminiiki.

Kitadiin Ulaan ceregiin dobtolgo

TOKIOO, 31 (TASS). Kitadiin Ulaan ceregiin gol kycen dekaabriiin 17-do Syiçzon proviinciin c[…] regyydiigi komaandalagça Va[…] Czia-de gegçiin ceregiigi butaco[…]zo, tus poziiciigoo ezelbe ge[…] „Asaaki“ soninii Şankaida baig[…] korespondeent medeecene. Dee[…] durasagdagça proviinciin gyberna[…]tor Kunaani-Ko-Cziaani geg[…] Ulaan ceregiin dobtolgiigi zogso[…]ko geze gurban diviizii gi gargaba[…] korespondeentiin ygenii josoor, [..]viizi dotoroo baigaa oficeernuu[…] ba soldaaduud bol Ulaan ceregy[…]tei baildakaas arçaba geze medy[…] be gene. Ulaan ceregiigi proviinc[…]do dobtolon orokiigi jadaka yg[…] geze Şankai bagaar toolodog.

Anka tyryyçiin r[adi]oo jarildaan

MOSKVAA, 31 (TASS). Deka[…]riin 23-nii seni Moskvaa ba A[…]tikiin staancada ebelzeze baig[…]diin koorondo radioogiin jarilda[…] bolbo. Koito dalain zamiin 150[…] delmeriçed, ebelzegçediin t[…]nyyd tus jarildaanda kabaada[…] Poolisaçuudaas abtasan kariuu[…] yndeseer todokonoor duuldasa[…] todorkoilogdobo. Pooliuusada t[…]gaa bykii staancanuud ene ja[…]daanda kabaadaba. Moskvaa [..] Aarktikiin koorondoki anka tyry[…]nii keereldeen ton sainaar eng[…]be.

Malni muu baidalda

MUKARŞIBER. Bodonguud[…] somonii „Leenin“ geze kolkooz[…] malazaliin baidaliigi karaza yzeb[…] amagalan bişe baidalda baina.

Maliin zize tomiin ba ky[…]çadaliin zişeegeer ilgabaril[…] ideelyylke jabadal ygei, ko[…] korioonii şibke şeese ariigagdad[…] ygei, maliin yrgelziin brigaa[…] emkidkegdeegyi, engeregçe zu[…]daa kolkooziin sytei ynieed, s[…] konidiigi kolkoozniguudiin m[…] jajar malnuudaar andaldaka ja[…] daluud olon yzegdesen [..]zergiin zigşyyritei baida[…] orood baina.

Tus kolkooziin tyryy Niko[…] ba malazaliigi daagca Sanzaza[…] gegçed mal a[…] baigaa duta[…] kiin tukai ja[…] gyi sanaa a[…]

150 tol[…]

MAKARŞI[…] „ULAAN TU[…] luud dulaan[…] gagdaagyi. […] san debiske[…] tatai kakina[…] 1934 on […] zekiin oron[…] proc. eberte[…] Konidni ka[…] çeer nerbe[…] saja ykebe. […] gee alaza i[…] CERENII […] abanagyi.

Gazar-tariaalangiin aradiin k[omi]sariaad enyyn tukai şiidkekii zee abka boloo.

Şib[…]

C. Nomtiin

MORI

Ceregiin morid cebernyyd,
Çinee tamir jiketeinyyd,
Coldioon omog bukindaza
Cobkoron nagalzaza baigaala.
—Baiza nomokon!
Surgaaltaikan morim.
Kedelmeriçen tariaaçanii
Kycete ulaan ceregte
Ujalgata albandaa
Ur natai sonirkozo,
Kedee aimagaas
Kyreze jadan jireed
Keleg çiniigee
Ezen bolko
Kekiyy bajartai
Kezyyden jabanab.
Minii akanad ceregyydiin
Morin boizo jabasan.
Tyykete Kitadiin dainda
Tulaldaza ilan garasan,
Ceregiin çadabarida mergezesen
Cariuun morin bainalç
—Naidabaritai tyni çamaigaa
Niyden mete gamnakab,
Torgon kara ysiiç
Tolo tatatar arçakab.
Tr boogiin bolood orkibol
Tyryyn gyize jirekeb.
Ezem geze taniza,
Incagaalan kylieeze baigaarai.
—Baiza!
Jaanaç?
Amaa juunda
Angad gebeç?
Ailgaad namaigaa
Yzebe juuç?
Zorigtoi zyrketeigiim
Turşaba juuç?
Ali,
Ajag zandaç taagyigeer?
Aali nobçoor kedelne juub?
Ezem geze labalkadaa,
Erkelze namdaa baina juuç?
Gedesiigi çinii sabardakadam
Gezegiindesenç kerebe juu?
Cabçadag, kazadag, edkildeggyi
Cecen surgaaltai morimni
Idiiç ene ovioosoo.
Izelşeke ceregiin nekerem.
Oodon kara morimni,
Omog çerbesetei bainaldaa
Ider zaluu bejemni
Idebkitei sonirkozo jabana.
Surakab
Şudalkab
Ceregiin
Erdem
Teeknikte.

Şara Kaliuun

Şine zil

Garaad jirebel
Gabijaa tegelder
Suuriaa tatasan
Guçan taban on

***

Şirem bolodoor kujaglaad
SSSR manai oron
Şine ziliingee jirekede
Sergeg soldioon ugtaba.

***

Kedee azal manai
Kegzen badaran bekezee
Tala daida gazarnai
Tariaalangaar berkee

***

Kojordugaar tabaniigaa
Kojor ziliini kodorgoo
Gurbadakiaa şiidkeke
Guçan taban on-lo

***

Oçooşo ziliin olgoson
Eseite dabaltaa batadkan
Odoo zildee byteeke
Onco zorilgoo zokioogood,

***

Azalçan proletaarinar bygede
Yyskel kycee kabsargan
Teges ilaltaa şiidkekee
Temecen şarmain zagsajaa!

MAR-iin jike kuraldaan bolbo

ULAAN-BAATAR, 31 (TASS). Dekaabriiin 23 nii eder Mongol Arad Respyyblikiin doloodugaar jike kuraldaan kedelmeriee dyyrgebe.

Ulas oroniigi kamagaalkiin tula oron nutagiin yiledberiiin kyciigi tyryyçiin eelzeende tabiza arad zonii maliin azaliigi jikeer kegzyylkiigi jike kuraldaan bol abtasan rezoliyyce dotoroo zasagiin gazarta duradkaba. Yndesenii erdem sojoliigi byri jikeer delgeryylkiin tukai şiidkeberi abtaba. Deere durasagdagça zorilgonuud bol ganca kan odoo baigaa ulas teriin kyyrsiigi caaşadani bekizyylke ba katuugaar sakisanii yndeseer amzaltataigaar bejelyylegdeze çadaka geze jike kuraldaan bol imagta bol gon temdegelne.

Baga kuraldaanda 99 tooto kynyyd sungagdaba. Baga kuraldaanii tyryylegçede AMAR gegçe negen ekin sungagdaba.

Baga kuraldaanii eelzeete seessi bolzo şine zasagiigi premijeer Gendyn tyryytei sungagdaba.